

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobkyně: **V. Z.** nar., státní příslušnost t.č. bytem proti žalovanému **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 26.10.2012, č.j.

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobkyně napadala rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 26.10.2012, č.j., kdy Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky rozhodl o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že tuto žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zák.č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že z výpovědi žalobkyně (provedený pohovor) nebyly zjištěny žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být ve vlasti vystavena pronásledování z důvodů pro azylové řízení významných. Výčet důvodů pro udělení azylu vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu je totiž taxativní, což znamená, že z jiných důvodů nelze azyl udělit. Skutečnostmi uvedenými jako důvod opuštění vlasti, tedy obavami z jednání manželova bývalého švagra, se správní orgán dostatečně zabýval v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán v něm uvedl, že potíže žadatelky jsou spjaté s osobní mstou rodinného příslušníka bývalé manželovi manželky, přičemž z její výpovědi je zřejmé, že skutečnosti, o nichž hovořila,

nemají žádný politický, rasový, náboženský nebo národnostní podtext. Nesouvisí ani s jejím pohlavím, či příslušností k určité sociální skupině obyvatel. Správní orgán tedy dospěl k závěru, že potíže vyslovené navrhovatelkou nemají žádnou souvislost s azylově relevantním pronásledováním, jež vymezuje § 12 zákona o azylu, což následně potvrdil i soud. Správní orgán nemá důvod se v tomto řízení od svého dřívějšího závěru odchýlit. Za novou skutečnost v řízení označila žadatelka, že po nich nyní pátrá i policie, o čemž se dozvěděla asi před měsícem od své matky. Tu navštívili dva policisté, kteří se jí ptali, kde žadatelka s manželem jsou a zda s nimi udržuje kontakt. Důvod, proč se ptají, neřekli. Matka jim pověděla, že neví. Pokud by se o nich něco dozvěděla, měla se jim ozvat. Od té doby se to už neopakovalo, matka už žadatelce nevolala. Podobnou informaci měla žadatelka od kamarádů, kterých se policie na ni a jejího manžela údajně ptala asi před půl rokem. Jmenované volali kamarádi, manželský pár a řekli ji, že za nimi přijela policie a ptala se na ně. Žadatelka v této souvislosti dále poznamenala, že po nástupu prezidenta vládne na policejní zvěle a zhoršuje se dodržování lidských práv. Žadatelčiny obavy tedy vychází ze skutečností, že se na ni 2x ptala policie. Správní orgán k tomu konstatuje, že takový epizodní zájem policie (dotazy na žadatelčin pobyt) nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, a to především z důvodu absence intenzity, či dlouhodobosti takového jednání ze strany jeho původců, ve vztahu k potencionálně pronásledované. Jmenovaná nezná ani důvod údajného policejního zájmu. Z výpovědi žadatelky jednoznačně vyplývá, že se její problémy na týkaly výhradně potíží jejího manžela a žadatelky samotné s manželovým bývalým příbuzným. Jak bylo uvedeno výše, těmito problémy se správní orgán dostatečně zabýval v předchozím řízení se závěrem, že se žadatelka nepotýkala s žádnými azylově relevantními problémy. Správní orgán ve věci dotyčné rovněž shledal, že jí podaná žádost o mezinárodní ochranu byla motivována snahou o legalizaci pobytu na území ČR. Jmenovaná podala druhou žádost o mezinárodní ochranu, v níž jako jedinou novou skutečnost uvádí epizodní zájem policie, který má odůvodnit opakované meritorní posuzování. Právní nástroj mezinárodní ochrany lze aplikovat pouze ve smyslu zákonem stanovených podmínek a nelze ji zneužívat za účelem legalizace pobytu na území ČR. Správní orgán v tomto ohledu odkázal na rozsudek NSS č.j. 7Azs 187/2004 ze dne 24.2.2005, který mj. uvádí, že: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona, nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR, či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismu“, které tento upravuje. Správní orgán konstatoval, že pohnutky vedoucí žadatelku ke vstupu do řízení o udělení mezinárodní ochrany nelze podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu a její žádost je ve vztahu k tomuto ustanovení zjevně nedůvodná. Správní orgán pak uvedl, že dle ust. § 13 odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12. Uvedeno, že z výpovědi žadatelky o azyl v průběhu správního řízení nevyplývá, že by byl udělen azyl některému z jejich rodinných příslušníků ve smyslu tohoto ustanovení. Žádost o udělení mezinárodní ochrany jmenované je ve vztahu k tomuto ustanovení zákona, tedy zjevně nedůvodná. Dále uvedeno, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů podle § 14 výše uvedeného zákona. Správní orgán se v této věci zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací výše jmenované, přihlédl k jejímu zdravotnímu stavu a věku. Z výpovědi žadatelky v průběhu správního řízení nebyl zjištěn žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu podle

§ 14 zákona o azylu. Žádost jmenované o udělení mezinárodní ochrany ve vztahu k tomuto ustanovení zákona o azylu, je tedy rovněž zjevně nedůvodná.

Žalovaný pak uvedl, že podle ust. § 14 a) odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14 a) odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že jmenovaná v průběhu řízení neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že by ji v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v § 14 a) zákona o azylu. Z žadatelčiny výpovědi neplyne, že by jí byl ve vlasti uložen trest smrti nebo jí vykonání tohoto trestu hrozí. Správní orgán se dále zabýval tím, zda žadateli po návratu do vlasti hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému, či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Žadatelka ve svých výpovědích uváděla, že návrat na by pro ni byl hrozný, nemá se kam vrátit a bojí se vyhrožování a pronásledování. Z informací dostupných na internetu ví, že se v její zemi po nástupu prezidenta výrazně zhoršuje dodržování lidských práv. Prezident zasahuje do pravomoci justice. Dochází rovněž k hrubému porušování lidských práv ze strany policie, která lidi nutí k přiznání. Případy se nevyšetřují vůbec nebo špatně. Policie neslouží lidem, ale státu. Žadatelka se domnívá, že se jedná i o její případ a obává se možného uvěznění. Správní orgán konstatuje, že obavy z uvěznění považuje za nepodložené a pouze spekulativní. Ze skutečnosti zhoršení politické situace v zemi spojené s údajně stále aktuální snahou manželova bývalého švagra, který pracuje jako policista, pomstít se za rozvod z roku 2000, nelze logicky vyvozovat reálné nebezpečí uvěznění, resp. nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu ve smyslu shora uvedených úmluv. Uváděné problémy trvají od roku 2000, k fyzickému napadení žadatelčina manžela došlo v roce 2004, ve stejném roce bylo vyhrožováno žadatelce. Od předmětných útoků v roce 2004 pobývala žadatelka s manželem téměř celou dobu až do roku 2009 ve vlasti, s výjimkou tříměsíčního pobytu v ČR v roce 2006. Po dobu těchto 5-ti let žadatelka neměla žádné problémy se státními orgány, nebyla nikdy zatčena a ani z ničeho obviněna. Žadatelka nepředložila během správního řízení žádné relevantní skutečnosti, které by jí tvrzené nebezpečí uvěznění činilo nyní reálným a byly by pro ni dostatečným důvodem domnívat se, že ji uvěznění může s významnou pravděpodobností postihnout. Pokud jde o obavy z pronásledování soukromou osobou – bývalým manželovým švagrem, je na navrhovatelce, aby se obrátila na příslušné orgány veřejné moci své vlasti, jak to vyplývá již z předchozího rozhodnutí, v němž správní orgán konstatoval, že se stížnostmi na jednání policistů zabývá personální inspekce, odbor vnitřní bezpečnosti ministerstva vnitra, příp. lze využít institut ombudsmana. Z informací z otevřených informačních zdrojů je správnímu orgánu známo, že na území neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by bylo možno pokládat ve vztahu

k žadatelce za vážnou újmu podle § 14 a) odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Případ nevycestování výše jmenované pak po posouzení informací o zemi jejího původu a skutečnostech sdělených žadatelkou nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Na základě výše uvedeného správní orgán nedospěl k závěru, že by žadatelce na hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu některého z důvodů uvedených v § 14 a) zákona o azylu a posoudil pak, že není důvodné ani použít § 14 b) odst. 1 zákona o azylu v případě žalobkyně.

Žalovaný tedy uzavřel, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žadatelka neuváděla žádné důvody, pro které lze udělit některou z forem mezinárodní ochrany podle § 12, 13, 14, 14 a) a 14 b) zákona o azylu, správní orgán proto shledal naplnění podmínek ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu a žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou.

Pokud jde o žalobu žalobkyně poukazovala na to, že správní orgán v předchozím řízení o udělení mezinárodní ochrany porušil ust. § 2 odst. 1, 4 a § 3 správního řádu, neboť nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť správní orgán nezjistil všechny okolnosti pro ochranu veřejného zájmu a nepřihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Dále byl porušen § 68 odst. 3 správního řádu, neboť správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a nevedl řízení tak, aby posílil důvěru ve správnost jeho rozhodování a napadené rozhodnutí nepovažuje za přesvědčivé. Dále správní orgán zjištěný skutkový stav nesprávně právně kvalifikoval, pochybil v aplikačním procesu tím, že nepřihradil faktickou skutkovou podstatu zákonné skutkové podstatě pronásledování upravené v ust. § 12 zákona o azylu. Správní orgán si neopatřil dle řádné podklady pro tuto část výroku rozhodnutí a odůvodnění neobsahuje objektivní hodnotící úvahu ohledně situace žalobkyně v případě nuceného návratu na Dále se domnívá, že žalovaný si za účelem zjištění skutečného stavu věci neopatřil podklady potřebné pro rozhodnutí, a to i ve vztahu k odůvodnění výroku rozhodnutí a nevztážením doplňkové ochrany ve smyslu § 14 a) a 14 b) zákona o azylu a že výrok napadeného rozhodnutí v této části není patřičně odůvodněno.

Uvedla, že v průběhu řízení před správním orgánem podrobně popsala všechny skutkové okolnosti, které dle jejího mínění odůvodňují udělení azylu dle ust. § 12 nebo § 14 či doplňkové ochrany podle ust. § 14 a) zákona o azylu. Uvedla, že dle zákona o azylu se za pronásledování považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo u něhož měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Z uvedeného plyne, že nositeli pronásledování nemusí být nutně přímo složky státní moci, ale i soukromé osoby, skupiny osob či nelegální struktury za podmínky, že jejich jednání nese znaky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu a vztah státní moci k jednání těchto osob je výše popsaného charakteru. Důvody, které objasnila žalobkyně v průběhu správního řízení, jsou dle jejího názoru subsumovatelné pod skutkovou podstatu pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu.

Dále namítala, že ji nebyl dán dostatečný prostor k tomu, aby se vyjádřila k podkladům rozhodnutí.

Uvedla, že přestože existují určité rozdíly v rozhodování soudů v jednotlivých státech, **všeobecně je přijímán názor, že původcem pronásledování mohou být i nestátní subjekty – v případě, kdy stát odmítne občanovi poskytnout ochranu, resp. není schopen tuto ochranu poskytnout.** Takové pojetí pronásledování může být rozhodujícím faktorem pro přiznání postavení uprchlíka, mimo jiné v případech, kdy osoba žádá o přiznání tohoto postavení z důvodu na ni páchaného násilí. Policii v zemi původu žalobkyně není sto poskytnou žalobkyni náležitou ochranu, je prolezlá korupcí a případy, které jsou podobné tomu jejímu, složky policie neumí nebo nechťejí řešit. Důvody, pro které podala svoji žádost, jsou reálné a správní orgán neprokázal, že by tomu tak nebylo. Žalobkyně má obavy, že by jí v případě návratu na hrozilo pronásledování ze strany osob, kvůli kterým svoji žádost o udělení mezinárodní ochrany podala nebo že by byla z jejich strany minimálně vystavena skutečnému nebezpečí vážné újmy. Má tedy za to, že žalovaný si za účelem zjištění skutečného stavu věci neopatrily dostatečné podklady potřebné pro rozhodnutí, a to ve vztahu k odůvodnění výroku rozhodnutí o nevztážení doplňkové ochrany ve smyslu § 14 a) zákona o azylu. Nedostatečně zkoumal žalovaný její faktickou situaci. Délka jejího pobytu v ČR a rovněž i stupeň integrace považuje za okolnost zvláštního zřetele dle § 14 zákona o azylu v kontextu jejich potíží na Domnívá se také, že žalovaný nezkoumal důvody pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, přičemž tyto za daných okolností zkoumat měl. Poukázala rovněž na to, že odůvodnění rozhodnutí není přesvědčivé. Význam odůvodnění rozhodnutí spočívá v tom, že má přesvědčit účastníky řízení o správnosti rozhodnutí a postupu správního orgánu. Proto výrok rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Správní orgán rozhodl v rozporu se skutkovým stavem, když zamítl její žádost jako zjevně nedůvodnou. Na se žalobkyně vrátit nechce a nemůže, neboť se obává, že zde bude ohrožena na zdraví, či dokonce na životě. Má strach, že v případě jejího návratu by byla nucena čelit stejným problémům, před kterými z odešla. Ví, že by se před těmito problémy nikde neukryla. Obává se výslechu a možného trestu za činy, které nespáchala, život jejího dítěte a jejího muže může být nav ohrožení, neboť žalobkyně může být vystavena nelidskému a ponižujícímu zacházení. Navrhovala proto, aby soud rozhodnutí vydané Ministerstvem vnitra ČR z 26.10.2012 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

V písemném vyjádření žalovaná popřela oprávněnost žaloby, s níž nesouhlasí, neboť neprokazuje nezákonnost rozhodnutí. K namítanému porušení vyjmenovaných v ustanovení správního řádu žalovaný uvedl, že rozhodl na základě řádně zjištěného stavu věci a dal žalobkyni dostatečný prostor uvést všechny důvody, kvůli kterým o mezinárodní ochranu žádá. V případě jmenované se jedná o druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. V současném řízení jmenovaná doplnila, že se nyní od matky dozvěděla, že se na ně ve vlasti vyptávala policie. Podobně se měli vyptávat také kamarádů. Žalovaný zdůraznil, že azyl nelze udělit z jiných důvodů než z důvodu taxativně vymezených v § 12 zákona o azylu. Důvody, které žalobkyně v řízení před správním orgánem uvedla, nemají žádnou souvislost s azylově relevantními důvody a v žádném případě v nich ani nelze shledat nebezpečí hrozby vážné újmy dle § 14 a) zákona o azylu. Již v prvním správním řízení shledal žalovaný žádost jmenované jako zjevně nedůvodnou, přičemž svoji argumentaci podložil

irelevantními informacemi ze země původu. Nově uváděným obavám z jednání policie nepřiznal žalovaný azylovou relevanci, neboť jednání policie v podobě dotazů na pobyt žalobkyně nenaplnilo svým charakterem, intenzitou ani opakovností podmínky pronásledování ve smyslu zákona o azylu. I když žalobkyně namítá, že policie není sto poskytnout ji náležitou ochranu, již v prvním řízení správní orgán s odkazem na relevantní informace konstatoval, že má možnost podat stížnost na jednání policistů, případně využít institutu ombudsmana. Za nedůvodnou považuje žalovaný námitku porušení zásady non – refoulement. Aby bylo možno tuto zásadu stáhnout na žalobkyni, musela by být uprchlíkem ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951. V daném případě však bylo zjištěno, že jmenovaná takovou osobou není.

Žalovaný má tedy za to, že rozhodl na základě náležitě zjištěného skutkového stavu věci, neshledal však důvodnost aplikace jiného ustanovení než ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, neboť žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodu uvedených v § 12 nebo že ji hrozí vážná újmy podle § 14a) zákona o azylu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela v souladu s příslušnými právními předpisy, žalovaný vyslovil všechny závěry, jakož i úvahy, jimiž byl při vyslovování závěrů veden. Navrhoval proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na 13.3.2013, u něhož žalobkyně uvedla, že z odešla společně s manželem v roce 2002, doslova tehdy z utekli, protože měli obavu o svůj život. Bylo to proto, že bývalý švagr manžela žalobkyně fyzicky napadl, za to, že se s jeho sestrou rozvedl a měl za to, že příčinou tohoto rozvodu byla žalobkyně. Manžel byl tehdy dokonce hospitalizován, v nemocnici byl 3 týdny. Žalobkyni pak bývalý švagr manžela ohrožoval nožem a v důsledku toho se dokonce stalo, že potratila. Fyzicky manžela bývalý švagr vícekrát nenapadl, pouze oběma slovně vyhrožoval. Oba z něho měli strach, protože je policistou. Nebydlel přímo ve stejném místě jako žalobkyně s manželem, ale ve stejném okrese. V důsledku chování a jednání bývalého švagra manžela, se žalobkyně s manželem obrátili na policejní okresek, kde jmenovaný jako policista pracoval. Dvakrát tam psali, nedostali však žádnou odpověď. Byli se pak na policejní stanici zeptat, proč jim nikdo neodpověděl a bylo jim řečeno, že je to proto, že žalobkyně s manželem nemají žádné důkazy k tomu, že to byl konkrétně uvedený policista, kterého označili a který je měl napadnout. Na žádný vyšší policejní orgán se neobraceli a z utekli. Do roku 2009 se na občas vraceli na návštěvu. Vždycky když přijeli na návštěvu na věděl bývalý švagr manžela žalobkyně přesně, kdy přijedou a opět jim slovně vyhrožoval. Od roku 2009 už nikdy na nebyli. Před vánocemi roku 2012 žalobkyni telefonovala její matka, že jí navštívili v bytě 3 policisté a řekli, že žalobkyně s manželem budou uvězněni. Když se ptala matka na důvod, nic jí nesdělili. Žalobkyně však ví, že ani ona, ani její manžel na nic špatného neudělali, takže není žádný důvod, aby šli do vězení. Své matce žalobkyně řekla, aby se šla zeptat na policejní stanici, co měli udělat. Matka žalobkyně tam šla, ptala se, žádný důvod ji však neřekli. Na se žalobkyně vrátit nemůže, z návratu má obavy proto, že by jí mohli uvěznit, myslí si, že v tom může mít „prsty“ bývalý švagr manžela, protože ona ani manžel nic neudělali. Má obavy, že by je na onutili k nějakému přiznání. Od roku 2009, když je na území ČR, se na žalobkyni nikdo z nenakontoval, pouze přes skype je v kontaktu s matkou a kamarády a své matce řekla, aby nikomu neříkala, kde žalobkyně s manželem a dítětem žijí. Má roční dítě, je na mateřské dovolené. Na se vrátit nechce. Z návratu má strach.

Krajský soud v Brně měl k dispozici správní spis ale i spis tohoto soudu sp. zn. 56Az 45/2011. Ze spisu Krajského soudu 56AZ 45/2011 bylo zjištěno, že žalobkyně podávala již jednou žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, a to dne 19.8.2011. 31.8.2011 rozhodlo ohledně této žádosti Ministerstvo vnitra ČR pod č.j. tak, že žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítlo jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

Žalobkyně proti tomuto rozhodnutí podala žalobu a ve věci pak rozhodoval Krajský soud v Brně 21.12.2011. Z odůvodnění tohoto rozsudku vyplynulo, že žalobkyně jako důvod opouštění uvedla, že ji a jejího manžela obtěžoval bratr bývalé manželky manžela žalobkyně, který je policista. Ten manžela žalobkyně zbil i se svými kamarády, manžel byl dokonce 2x hospitalizován, vždy po dobu 1-2 týdnů. Oběma také slovně vyhrožoval. Žalobkyni nezbil, vyhrožoval ji pouze slovně a přitom měl v ruce i nůž. Do ČR přijela žalobkyně s manželem v roce 2002, jednak navštívit manželovu matku, která zde již 9 let žije a má zde dlouhodobý pobyt a také z důvodu obtěžování uvedeným policistou. V roce 2004 se na vrátili. Protože měli opět problémy s bývalým švagrem manžela, v roce 2006 opět přijeli do ČR. Měli česká víza na 90 dnů, nepodařilo se jim je prodloužit, proto po jejich vypršení odjeli zpět na a vyřídili sivíza. Byla to multivíza, takže opakovaně krátkodobě ČR navštěvovali. Naposledy přijeli v roce 2009 a už se na nevrátili. Platnost víz vypršela v červenci 2009. K osobě bývalého švagra manžela uvedla žalobkyně, že je policistou na obvodním oddělení v, pod toto oddělení spadá i vesnice, kde žalobkyně s manželem žili. Ví, že bývalý švagr manžela není vedoucí oddělení, je tam policistou. Do ČR v roce 2009 přijeli na základě pasů, při kontrole se však zjistilo, že doklady jsou falešné, byl soud a žalobkyně s manželem dostali trest vyhoštění na 4 roky. O azyl nepožádali s manželem hned po příjezdu do ČR z toho důvodu, že se povídalo, že občané nemohou žádat o azyl, že to na zakázali, nyní se tato možnost pro obnovila a proto se o mezinárodní ochranu požádali.

Proti rozsudku Krajského soudu v Brně žalobkyně podala kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud usnesením č.j. 8Azs 14/2012 – 35 ze dne 16.7.2012 kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost. Z odůvodnění tohoto usnesení pak mimo jiné vyplynulo, že stěžovatelka namítala, že správní orgán rozhodoval na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu, neboť nepřihlédl k jejímu strachu z návratu na K tomu je třeba předeslat, jak NSS uvedl, že žadatele o mezinárodní ochranu stíhá břemeno tvrzení (viz. např. rozsudek NSS ze dne 16.9.2005, č.j. 6Azs 224/2004 – 37). Byla to tedy zejména samotná stěžovatelka, kdo svými tvrzeními určil a vymezil směr dalšího postupu a dokazování správního orgánu rozhodujícího o oprávněnosti žádosti. Ze správního rozhodnutí je zřejmé, že žalovaný dostal své povinnosti zjistit skutkovou podstatu věci. Tvrzení stěžovatelky, která vyplynula z podané žádosti o mezinárodní ochranu a z konaného pohovoru, žalovaný hodnotil jak z pohledu možného udělení azylu podle § 12, tak i doplňkové ochrany podle § 14 a) zákona o azylu. To, že žalovaný ve stěžovatelkou uváděných potížích neshledal skutečnosti relevantní z pohledu azylového práva, neznamená, že nezjistil náležitě skutkovou podstatu věci. Stěžovatelka v řízení před žalovaným vyložila, že opustila z důvodu obav z bývalého švagra svého manžela, který jak jí, tak i jejímu manželovi vyhrožoval. Stěžovatelku ohrožoval nožem a jejího manžela několikrát fyzicky napadl a hrozil mu uvězněním. V důsledku těchto potíží stěžovatelka potratila. Zákon o azylu v § 2 odst. 9

určuje, které subjekty lze považovat za původce pronásledování nebo vážné újmy. Ačkoliv bývalý švagr stěžovatelčina manžela pracoval jako policista, nelze jej ztotožnit se státním orgánem, se stranou nebo organizací ovládající stát nebo podstatnou část území země původu stěžovatelky. Stěžovatelka tedy neměla potíže s státními orgány, což ostatně potvrdila i v průběhu pohovoru, ale se soukromou osobou, byť pracující pro státní orgán. NSS proto v tomto směru odkázal na svou dosavadní bohatou judikaturu, podle které skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu má v zemi původu obavy před vyhrožováním či napadáním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ust. § 12 zákona o azylu, pokud tyto problémy nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledování z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. Při posouzení otázky udělení azylu z hlediska § 12 je tudíž podstatné, zda byl nestátní původce pronásledování (zde bývalý příbuzný manžela stěžovatelky) motivován některým z azylově relevantních důvodů. Takovou skutečnost ovšem stěžovatelka ani netvrdila, ani neprokázala. Naopak, během pohovoru k důvodům podané žádosti poukázala spíše na motivy osobního rázu. Rozvod manžela stěžovatelky s jeho bývalou manželkou (a sestrou původce potíží) byl problematický, neboť se nechtěla rozvádět. Bratr bývalé manželky manžela se patrně nemohl s rozvodem smířit a stěžovatelce vyhrožoval, nejspíše proto, že se již v době rozvodu stýkala se svým manželem. NSS souhlasil s krajským soudem i žalovaným v tom, že zmíněné motivy osobního rázu nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení azylu dle § 12 předmětného zákona. Smyslem práva azylu není poskytnout žadateli ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi jeho původu; nárok na udělení azylu vzniká jen z důvodů taxativně vypočtených v § 12 zákona o azylu (viz rozsudek NSS č.j. 6Azs 12/2003 – 49 nebo 5Azs 125/2005 – 46). Uvedené pak platí i z hlediska důvodů pro udělení doplňkové ochrany. Ani tu nelze poskytnout v případě kterýchkoliv, byť intenzivě pociťovaných, obav cizince z návratu to země původu, ale jen v případech důvodů taxativně uvedených v § 14 a) odst. 2 zákona o azylu. Stěžovatelkou popisované potíže ovšem nelze pod předmětné ustanovení podřadit. Ke stěžovatelkou tvrzenými potížím lze dále uvést, že požadavek zákona o azylu na státní původce pronásledování není neprolomitelný. Za určitých okolností může být i negativní chování soukromých osob přičteno státu, a to tehdy, pokud stát není ochotem nebo schopen odpovídajícím způsobem zajistit osobě pronásledované ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu ochranu před takovým jednáním (srov. rozsudek NSS č.j. 3Azs 48/2008 – 57). NSS v rozsudku ze dne 14.6.2007, č.j. 9Azs 49/2007 – 68 (shodně i v rozsudku z 10.3.2004, č.j. 3Azs 22/2004 – 48) uvedl, že skutečnost, že žadatelka o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, *„tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobkyně dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny“*. Rovněž lze poukázat i na rozhodnutí ze dne 23.7.2008, č.j. 7Azs 43/2008 – 47, podle kterého *„tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod*. Uvedeno dále, že jak žalovaný, tak i krajský soud se ve svých rozhodnutích zabývali jednak možnostmi ochrany stěžovatelky při jejich potížích se soukromou osobou a jednak i její aktivitou při řešení těchto potíží přímo na Soud vyšel z výpovědi stěžovatelky, podle které si společně s manželem na jednání jeho bývalého švagra 2x stěžovali na jeho pracovišti. Na vyřízení stížnosti však nečekali, neobrátili se na nějaký nadřízený orgán a svou situaci raději vyřešili tím, že vycestovali z Stěžovatelka neučinila ani nijaké jiné další opatření ve vztahu ke

státním orgánům, a ani nehledala ochranu u jiného kompetentního orgánu země původu (u ombudsmana). Krajský soud netvrdil, že pokud by se stěžovatelka obrátila na nadřízený policejní orgán, byla by její stížnost zákonitě kladně vyřízena. Bylo však třeba prokázat, že projevila, vzhledem k dostupným možnostem, dostatečnou snahu řešit své potíže s příslušnými orgány přímo v zemi původu. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek NSS ze dne 22.12.2005, č.j. 6Azs 479/2004 – 41, podle kterého proto, „aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musela by stěžovatelka vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany“. Za takové situace proto žalovaný nemohl dospět k závěru o přičitatelnosti jednání manželova bývalého příbuzného státu ve smyslu § 2 odst. 8 a odst. 9 zákona o azylu. Přijatelnost kasační stížnosti nemůže založit ani tvrzení stěžovatelky, že žalovaný i krajský soud čerpaly z neaktuálních informací o zemi původu. Tuto námitku stejně jako odkaz na informace uvedené na webovém serveru společnosti Člověk v tísni, příp. na Rezoluci parlamentního shromáždění rady Evropy, ovšem stěžovatelka v žalobě neuvedla, ačkoliv tak jistě mohla učinit. Kasační stížnost lze opřít jen o takové konkrétní právní či skutkové důvody, jež byly v řízení před krajským soudem přípustně uplatněny dle § 71 odst. 2 věta třetí s.ř.s. I když by se tedy NSS nemusel s ohledem na ust. § 104 odst. 4 s.ř.s. k dané námitce vyjadřovat, konstatuje, že nedospěl k závěru, že by použité informace o poměrech na, nesplňovaly požadavky, které jsou kladeny na shromážděvané informace o zemi původu. Skutečnost, že informace je jeden a půl roku stará, nemůže sama o sobě založit její neaktualnost. NSS tedy uzavřel, že krajský soud plně v intencích žalobních bodů se vypořádal se stěžovatelkou uváděnými potížemi. Závěr žalovaného i krajského soudu, že stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodu uvedených v § 12 zákona o azylu, nebo že jí hrozí vážná újma podle § 14 a) zákona o azylu, tedy plně vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. NSS poukázal dále na to, že stejně jako krajský soud shledává v podání žádosti o mezinárodní ochranu snahu stěžovatelky o další zajištění legálního pobytu na území České republiky. NSS proto jako účelovou odmítá i tu argumentaci stěžovatelky, že jí v podání žádosti již v roce 2009 bránila skutečnost, že v té době se občanům azyl neuděloval. Řízení o udělení mezinárodní ochrany je řízením o individualizované žádosti konkrétního subjektu. Bezpředmětný je proto i odkaz stěžovatelky na udělení azylu bývalému ministru hospodářství, neboť v nyní posuzované věci jsou podstatné pouze její konkrétní potíže, tak jak je předestřela v rámci řízení před žalovaným. NSS neshledal, že by kasační stížnost přesahovala vlastní zájmy stěžovatelky. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura NSS poskytuje dostatečnou odpověď na všechny její námitky uváděné v kasační stížnosti. Kasační stížnost proto jako nepřijatelnou odmítl (§ 104 a) s.ř.s.).

V nyní projednávané věci krajský soud zjistil, že skutečnosti, jež uváděla žalobkyně v prvním azylovém řízení a nyní, jsou naprosto shodné, když tedy důvodem odchodu zdo České republiky měla být pouze skutečnost vyhrožování ze strany bývalého švagra jejího manžela a fyzické napadené tímto člověkem manžela žalobkyně, přičemž reakcí ze strany žalobkyně a jejího manžela byla pouze skutečnost, že se dvakrát písemně obrátili na policii v příslušném okrsku, kde bývalý švagr manžela žalobkyně pracoval, protože nedostali odpověď, odjeli z aniž by se obrátili např. na nadřízený policejní orgán, na ombudsmana a záležitost řešili na území

V tomto směru soud uzavírá, že důvody, které žalobkyně uváděla pro udělení mezinárodní ochrany, byly již vyřešeny jak v rozsudku krajského soudu, tak i usnesení NSS, když věc byla vedena pod sp. zn. 56Az 45/2011 a azylové důvody, jež žalobkyně uváděla,

nebyly uznány důvody azylově důvodnými, tedy důvody pro udělení azylu dle § 12, § 13, ani § 14 a), tedy důvody pro udělení doplňkové ochrany.

V nyní projednávané věci, tedy kdy se projednává druhá žádost žalobkyně o udělení azylu, jak soud již uvedl, žalobkyně zopakovala naprosto stejné skutečnosti jako v prvním azylovém řízení, navíc uvedla pouze to, že před vánocemi roku 2012 ji zatelefonovala její matka a sdělila žalobkyni, že ji navštívili v bytě 3 policisté a sdělili, že žalobkyně s manželem budou uvězněni. Žádný důvod, proč by měli být uvězněni, nesdělili, a neřekli ho matce žalobkyně, ani když se z popudu žalobkyně šla zeptat na tuto skutečnost na policejní stanici. Tedy, když se ptala, co měla žalobkyně s manželem udělat. Od té doby se však policisté na matku žalobkyně nenakontovali, ani se na ni již v ničem neobrátili.

Žalobkyně tedy neuvedla žádné nové azylově významné skutečnosti, kterou rozhodně nemůže být pouze to, že její matku před vánocemi loňského roku navštívili 3 policisté a ptali se ji na žalobkyni a jejího manžela, když od té doby do jednání soudu (13.3.2013) uplynuly téměř 3 měsíce, na žalobkyni a jejího manžela se již vícekrát policisté neinformovali ani je nesháněli, takže pouze dotaz policie na žalobkyni a jejího manžela nepředstavuje žádný azylově významný důvod, tedy důvod pro udělení azylu na území ČR.

Pokud pak žalobkyně v žalobě uvádí, že v jejím případě kromě toho, že má za to, že splňuje podmínky ust. § 12 zákona o azylu, případně že měla být její situace posuzována ve smyslu ust. § 14 a) zákona o azylu, měl se žalovaný zabývat i tím, zda žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Dle tohoto zákonného ustanovení, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

V případě žalobkyně se i skutečností, zda by nebylo na místě žalobkyni udělit azyl z humanitárních důvodů, žalovaný zabýval a dospěl k závěru, že tomu tak není a stejný názor sdílí i krajský soud. Nejvyšší správní soud totiž ve své ustálené judikatuře specifikoval skutečnosti, které nelze považovat za „důvody hodné zvláštního zřetele“ podle § 14 zákona o azylu. Obvyklými důvody pro udělení azylu z humanitárních důvodů jsou naopak zvláště těžká nemoc či zdravotní postižení nebo příchod z oblasti postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (srov. rozsudek ze dne 11.3.2004, sp. zn. 2Azs 8/2004).

Zdravotní stav žalobkyně je dobrý, nebylo ani prokázáno, že by závažné zdravotní problémy měl její manžel či dítě a ani na její sociální situaci nebylo zjištěno nic neobvyklého, ani nepřichází z oblasti postižené humanitární katastrofou, přírodními faktory apod.

Soud tedy shrnuje, že skutkový stav byl ze strany žalovaného zjištěn náležitě, věc byla také správně práve posouzena a proto žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyni soud nepřiznal náklady řízení, neboť ve věci nebyla úspěšná, žalovaný náklady řízení nevznikly, nežádal a ani mu kromě běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. března 2013

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně